

Matični Naučni Odbor za Fiziku

Dopis Ministarstvu Nauke povodom predloga kategorizacije istraživača

Poštovani gospodine Sabo,

Matični odbor je na sednici održanoj dana 29.02.2009. razmatrao vaš predlog za određivanje kategorija istraživača. MNOF ne može da prihvati vaš predlog jer prema tom predlogu najveći broj fizičara biva drastično oštećen baš zato što su imali najbolje rezultate u prethodnom periodu. Vaš predlog, svakako bez namere, kažnjava one naučne oblasti koje su u prethodnom periodu pokazale najbolje rezultate, i imale najveći broj uspešnih istraživača. Smanjivanje finansiranja najproduktivnijim oblastima nije u skladu sa vašom namerom, svesni smo i velikim nastojanjima, da stimulacijama za najbolje i najkvalitetnije, omogućite sveukupni bolji rezultat srpske nauke.

Pre svega dozvolite da vas podsetimo na naučne rezultate koje je fizika osvarila u prethodnom periodu i da ih uporedimo sa ostalim rezultatima. Kada bi se za prirodne nauke primenili kriterijumi koji važe u fizici, tada bi procenat istraživača u kategoriji A1 bio 29 % u fizici, 15% u hemiji, 10% u biologiji i oko 3% u geo naukama. I kada se uzmu u obzir važeći kriterijumi za kategorije istraživača za pojedine nauke, i onda je fizika ubedljivo najbolja. Oko 40% fizičara je među prvih 1000 srpskih naučnika.

Posledice koje bi novo predloženi kriterijumi imali na fiziku su drastične. Izrečeno u parama značio bi godišnji odliv od oko 430 000 Evra ili oko 800 Evra po istraživaču. Veliki gubitnik je i hemija koja ima nad prosečni broj istraživača u višim kategorijama usled nižih kriterijuma i domaćih časopisa.

Navedeni podaci su iz baze podataka Zorana Nikolića i odnose se na poslednji petogodišnji period. U prilogu vam šaljemo poredjenje dva istraživača, iz fizike i iz biologije, koje je takodje uradio Zoran Nikolić. Na ovom primeru se lepo vidi nepravda koja se nanosi fizičarima ovim predlogom. Molim vas da taj prilog pažljivo pročitate. Uočićete da oba istraživača publikuju u široj lepezi časopisa, kada se gleda njihova kategorija. Istraživanja u prirodnim naukama su sve više multidisciplinarna. Posebno to važi za fiziku. Nesumnjivo je da će, usvoji li se vaš predlog, u sledećem ciklusu doći do prelaza jednog broja projekata iz fizike u druge oblasti, jer to fizičarima obezbeđuje kategoriju A1. Predpostavljam da ni to nije vaša namera.

Ma koje kriterijume primenili prilikom određivanja kategorije potrebno je da se kriterijumi za sve oblasti znaju unapred, da su svi oni deo jednog dokumenta koji je dostupan svim Matičnim odborima. I da se prilikom određivanja tih kriterijuma trudimo da se izbegnu slučajevi da neke kategorije istraživača zavise od naučne oblasti a ne od radova, njihovih R i impakt faktora. Mislimo i da bi bilo logično da se kriterijumi za kategorije istraživača dovedu u vezu sa kriterijumima za izbore u naučna zvanja. Ukoliko bi naprimer B3 kategorija (poslednjih 25% istraživača prema vašem predlogu) bila određena tako da su u njoj istraživači koji su u posmatranom periodu ostvarili manje od minimuma za izbor u njihovo zvanje, tada bi došlo do ujednačavanja kriterijuma za kategorije po naukama.

Sa poštovanjem,

Predsednik Matičnog naučnog odbora za fiziku
Branislav Jelenković